

22 okt 2015 -12:51

De elektronische sigaret: stand van zaken okt 2015

De Hoge Gezondheidsraad heeft onderzocht wat de mogelijke schadelijkheid is voor de gezondheid van het gebruik van de e-sigaret op zich, en de rol die de e-sigaret kan spelen binnen het tabaksontmoedigingsbeleid.

De recente Europese normen zullen ervoor zorgen dat de e-sigaretten die op de markt zullen worden gebracht van een betere kwaliteit en veiliger zijn. Deze richtlijn moet ten laatste tegen 20 mei 2016 omgezet zijn. Het EG logo zal garant staan voor het respecteren van de normen door de fabrikanten.

Schadelijkheid van e-sigaretten vs. tabak

E-sigaretten zijn beduidend minder toxisch dan tabak. Niettemin, de toxische eigenschappen van de aroma's, kleur- en smaakstoffen die momenteel in e-sigaretten gebruikt en toegestaan worden, zijn nog onvoldoende beoordeeld in de context van e-sigaretgebruik. Hetzelfde geldt voor de langetermijneffecten van nicotine via e-sigaretgebruik en voor de acute toxische effecten bij onjuist gebruik of accidenteel inslikken van de vloeistofvullingen met nicotine, wat zelfs dodelijk kan zijn.

Rokers die wensen te stoppen met roken: E-sigaretten met of zonder nicotine

De e-sigaret met nicotine is mogelijk een efficiënt hulpmiddel bij het stoppen met roken. Hoewel de controleperiode nog te beperkt is, zijn de eerste resultaten positief en bemoedigend maar moeten nog bevestigd worden. Indien de roker tegelijk zowel tabak blijft roken als de e-sigaret blijft dampen, heeft dit niet veel zin op lange termijn. De e-sigaret moet dus gezien worden als een mogelijk overgangsmiddel bij het volledig willen stoppen met roken, waarna ook met de e-sigaret gestopt wordt.

Op dit ogenblik weten we niet of de e-sigaret zonder nicotine een roker kan helpen om volledig te stoppen met roken. Verder onderzoek is dus nodig en voorzichtigheid is geboden.

Niet-rokers: E-sigaretten met en zonder nicotine

Er is onvoldoende informatie beschikbaar en deze onzekerheid is voor de Raad een reden om te pleiten voor terughoudendheid en waakzaamheid bij de introductie van e-sigaretten.

Aanbevelingen om de introductie van de e-sigaret te omkaderen

- Het is aangeraden om tabaksproducten en e-sigaretten gelijk te behandelen of tabaksproducten strenger te behandelen dan e-sigaretten.
- Het is beter om het gebruik van e-sigaretten met of zonder nicotine te ontraden en weinig toegankelijk te maken voor personen die niet roken.
- Dampen op de werkplek en in openbare gesloten plaatsen valt onder de tabakswetgeving en is verboden.
- De HGR beveelt aan om de reclame voor e-sigaretten te verbieden en daarbij het internet, apps en sociale netwerksites nauwlettend in het oog te houden.
- Er worden op de markt wegwerpbare e-sigaretten, al dan niet met nicotine, aangeboden met bepaalde vorm, smaak, geur, naam, gadget-eigenschappen, prijs, ... Deze praktijken moeten worden gereguleerd, gecontroleerd of verboden in de verkooppunten of op het internet.
- De HGR is niet gekant tegen het toevoegen van aroma's op voorwaarde dat de onschadelijkheid van deze producten gegarandeerd wordt. Deze aroma's mogen echter niet van het type alcohol, cannabis,... zijn.
- Voor het opwarmingssysteem moet de voorkeur gegeven worden aan materialen die zo weinig mogelijk metalen vrijgeven, met bijzondere aandacht voor nanodeeltjes.
- Het zijn de producenten die moeten aantonen dat hun producten niet schadelijk zijn voor de gezondheid.
- Systemen van tabacovigilantie en e-sigvigilantie moeten worden ingesteld.
- Onafhankelijke onderzoeken naar zaken waarover er nog onzekerheid of onwetendheid heersen dienen financieel gesteund te worden.

Aanbevelingen om het huidige tabaksonthoudingsbeleid te intensifiëren

- Het is aangeraden om meer controles te houden en toe te zien op het strikt toepassen van de wetgeving op tabaksproducten.
- De HGR beveelt aan om de minimumleeftijd op te trekken van 16 jaar naar 18 jaar om sigaretten en tabaksproducten te kopen.
- De prijzen van gelijk welke vorm van tabak moeten verder verhoogd worden en de opbrengsten dienen te worden gebruikt in het kader van een coherent beleid ter ontmoediging van het tabaksgebruik.
- Tabaksreclame moet volledig verboden worden en er moet een bijzondere aandacht uitgaan naar het internet en de sociale netwerksites die voor een jong publiek gemakkelijk toegankelijk zijn.
- In België moeten er neutrale pakjes worden geïntroduceerd zoals dit in Ierland, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk vanaf 2016 het geval zal zijn.
- Het zou beter zijn om e-sigaretten enkel in gespecialiseerde verkooppunten te verkopen, waar de nodige informatie verstrekt wordt en, nog beter, waar opgeleid personeel de klant begeleidt.
- Wat de verkooppunten van tabak betreft is de HGR van mening dat deze zouden moeten beperkt worden tot kranten- en speciale tabakswinkels, met verbod voor reclame en uitstalling.
- Gezondheidsopvoeding van de algemene bevolking met bijzondere aandacht voor scholen, zwangere vrouwen, de lagere sociale klassen en rokers is een noodzaak.

- E-sigaretten moeten worden geïntegreerd binnen een algemeen beleid ter bestrijding van roken en nicotineverslaving.

Gecoördineerd beleid

Gelet op de 6de staatshervorming en de strekking van de aanbevelingen in dit advies, beveelt de HGR een intense coördinatie aan van het beleid van de bevoegde federale en deelstaatministers voor volksgezondheid, preventie, onderwijs, sociale promotie, beroepsopleiding, consumentenbescherming alsook van de ministers bevoegd voor de regulering van de sector van de groot- en kleinhandel, het toezicht op de reclame, media en films, jeugdbescherming en wetenschapsbeleid.

Het volledige advies nr. 9265 is te vinden op de website van de Hoge Gezondheidsraad:
<http://tinyurl.com/HGR-9265-e-sigaret> .

Voor meer informatie kunt u zich wenden tot:

De experts:

- NL: Luk Joossens, tel.: 02/743.37.06, GSM: 0486/88.91.22, e-mail: joossens@gmail.com

- FR: Vincent Lustygier, tél.: 02/477.27.26, GSM : 0486/10.72.52, e-mail : Vincent.LUSTYGIER@chubrugmann.be

De website van de Hoge Gezondheidsraad: www.hgr-css.be

Hoge Gezondheidsraad
Victor Hortaplein 40/10
1060 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.hgr-css.be>

Fabrice Péters
Algemeen Coördinator
+32 486 31 47 59
+32 2 524 91 74
fabrice.peters@health.fgov.be